

Un nou estudi arqueològic sobre el culte a Sant Fructuós s'endinsa en la memòria de les arrels cristianes de Tarragona

El Centre Tarraconense El Seminari de Tarragona ha acollit, aquest 21 d'abril, la presentació del llibre *Sant Fructuós de Tarragona. Aspectes històrics i arqueològics del seu culte, des de l'antiguitat fins a l'actualitat*, d'Andreu Muñoz Melgar; una obra que mostra el desenvolupament recent que ha experimentat l'arqueologia cristiana a la ciutat de Tarragona.

El llibre recull **una visió transversal i actualitzada de la història dels màrtirs de Tàrraco**, les petjades arqueològiques que han deixat i l'expansió del seu culte al llarg dels segles. La publicació és el resultat del treball de tesi doctoral que l'**Andreu Muñoz Melgar**, director dels Museus Diocesans de Tarragona i investigador adscrit a l'ICAC, va defensar públicament a l'ICAC el setembre de 2013.

L'acte de presentació va comptar amb les intervencions del **Dr. Josep Maria Macias Solé**, investigador de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, ICAC (i que fou el director de la tesi de l'Andreu Muñoz); la **Dra. Cristina Godoy Fernández**, professora d'arqueologia cristiana a la Facultat Antoni Gaudí (AUSP); el **Dr. Josep Maria Palet Martínez**, director de l'ICAC; Imma Teixell, presidenta de l'Associació Cultural Sant Fructuós; i el Dr. Armand Puig Tàrrach, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, que va cloure la jornada.

L'obra *Sant Fructuós de Tarragona. Aspectes històrics i arqueològics del seu culte, des de l'antiguitat fins a l'actualitat* vol deixar testimoni de les arrels cristianes en la nostra societat; però també planteja, indirectament, moltes qüestions metodològiques. Com es pot abordar actualment o en el futur l'estudi de l'arqueologia paleocristiana en la nostra societat actual d'una forma satisfactòria? Les noves generacions tindran suficient formació humanística i religiosa per assolir aquests reptes científics?

L'autor fa **una anàlisi acurada i actualitzada de la *passio fructuosi***, on les referències als estudis i a les fonts cristianes han estat constants. Se centra en el context i la tipologia del document i, sobre tot, analitza els fets de la passió ubicant-los en l'escenari de la capital de la província *Hispania Citerior*, que pertanyia a la casa de l'emperador i era, en aquell moment, la més extensa de l'Imperi.

L'empresonament, el judici i les tres execucions no foren un fet local, sinó una qüestió d'estat i d'abast imperial. El que això representà i la incidència del martiri de tres persones a l'Amfiteatre fou determinant per a la història tardoantiga i medieval de la ciutat de Tarragona.

En l'acte de presentació del llibre *Sant Fructuós de Tarragona* van intervenir (d'esquerra a

dreta): Imma Teixell, Cristina Godoy, Josep Maria Palet, Armand Puig, Josep Maria Macias i Andreu Muñoz. Foto: ICAC.

El llibre tracta també **l'arqueologia i la topografia urbana entorn el culte dels màrtirs**, tant pel que fa a l'àrea intramurs de la ciutat, fonamentalment la Part Alta, com el suburbi portuari al voltant del riu Francolí: la zona de la necròpolis. És un recorregut que s'inicia el segle III dC i conclou a l'alta edat mitjana, tot reflectint la transcendència dels fets ocorreguts l'any 259 fins a un miler d'anys més tard.

Amb el culte a Sant Fructuós com a fil conductor, l'obra d'Andreu Muñoz permet comprendre millor l'impacte del cristianisme en l'evolució de les ciutats romanes.

Malgrat la transcendència del personatge en la història de la ciutat, el culte a Sant Fructuós ha experimentat un oblit religiós i popular. En aquest sentit, el llibre *Sant Fructuós de Tarragona. Aspectes històrics i arqueològics del seu culte, des de l'antiguitat fins a l'actualitat* té també un alt valor com a **obra de divulgació** i socialització del coneixement. L'Andreu Muñoz ha sabut fer una obra que, a més del rigor científic i tècnic que traspuja, està escrit per arribar al públic general i acostar la figura de Sant Fructuós a la societat.

La tasca divulgadora d'Andreu Muñoz es fa palesa també en la seva participació en l'Associació Cultural Sant Fructuós, que des de 1989 ha instaurat la teatralització de la passió de Sant Fructuós i duu a terme altres activitats per a difondre la figura del màrtir i el seu llegat a la ciutat de Tarragona.

El llibre *Sant Fructuós de Tarragona. Aspectes històrics i arqueològics del seu culte, des de l'antiguitat fins a l'actualitat* forma part de la col·lecció *Studia Archaeologiae Christianae* de Sant Pacià Books, que ja compta amb quatre números publicats; dos dels quals, en **coedició amb l'ICAC**.